UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Condit[i]ones req[ui]site ad co[n]fessione[m] que sunt

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

.i. velox pniam .i. ꝯplendã
Nil tibi. quin fueris feſtinus ad hanc faciendam
ꝯfeſſio .i. ſedula s[e] ꝑ pctm̃ ꝯfeſſionẽ.
Iſta frequens tibi ſit. quia dum cadis hanc iterando
s[e] ꝑ pniam .i. a ſacra cõione
Surgas. atqꝫ nouus homo ſis a corpore chriſti
.i. grande pctm̃ aggrauat .i. dictamine
Te ſcelus enorme compellit iudicioqꝫ
.i. ꝯfeſſoris .i. ihiberꝫ .i. ab igreſſu eccłie
Preſ byteri ſtabis. arceris limine templi
radiu reconciliatõis ꝯplete .i. pctã mũdata
Donec eat tempus quo fuit digne probra lapſa
s[e] ꝛ ꝯfeſſio
Accuſans. nuda. directa. ſit et manifeſta
s[e] ꝯfeſſio .i. diſtribuẽs
Et ſit ſecreta. diſcernens. pura. moroſa
s[e] ex q̃ hõ cecidit ꝑ ſupbiã .i. in fide
Sit ſimplex. humilis. confeſſio plena fidelis

¶ In iſta ꝑponit quoſdã caſus obſeruãdos in ꝯfeſſione dicẽs. Nos cõſulimus ꝙ qñ aliqs ꝯfiteꝛ ſua pctã clerico. ꝙ talis ꝯfeſſio dꝫ eſſe integra. feſtina. frequẽs. ꝛ amara. ſit integra. ita ꝙ nihil ꝑtermittaꝛ. etiã ſit abſcondita. ſ. vt nõ reueleꝛ ꝑ ꝯfeſſorez. etiã exꝑmaꝛ quo tpe fuit factũ tale pctm̃. Etiã ꝑ quos ꝛ quotiẽs ꝛ in quo loco. ꝛ cũ quo. quare ꝛ quõ. Et ipa etiã ſit amara ſic ꝙ pctm̃ ꝯfeſſum nõ reitereꝛ. Et ſit etiã feſtina. qꝛ nulli nota eſt hora mortis. Et etiã in mora creſcit pctm̃. ꝛ eodẽ mõ creſcit ꝛ pena. ꝛ ſic aggrauaꝛ. qꝛ oportet eũ aliquotiẽs corpus xp̃i omittere. ꝛ ſi illo modo moriatur hõ trahitur ad locũ ꝑpetui doloris. ꝛ etiam ꝯfeſſio ſit frequẽs illo mõ ꝙ ſtatim quãdo hõ cadit ꝑ pctm̃ ſurgat ꝑ pniam ꝛ non maneat in peccato enormi. ꝛ hoc oĩno repellit hoiem a ꝯmunione xp̃i Etiam ꝯfeſſio debet eſſe integra. feſtina. accuſans. nuda. directa. ꝛ manifeſta. Similr debet eſſe ſecreta. diſcernens. pura. ꝛ moroſa.

☞ Primo notandũ. lr̃a dt de ꝯditõnibꝫ reqſitꝫ ad ꝯfeſſionẽ. Prima eſt. ꝙ ꝯfeſſio dꝫ eſſe integra. ſic ꝙ vni fateꝛ oia ſua pctã. qꝛ talis ꝯfeſſio nõ eſt integra. qñ aliqs diuidit eã ꝯfitendo vni ſacerdoti vnã ꝑtem ꝛ alteri aliaꝫ ꝑ̃ſe ꝓpter erubeſcentiã. Scdo reqrit ad ꝯfeſſionẽ ꝙ ſit feſtina. i. velox ꝛ hꝫ pluribꝫ de cauſis. Primo ne hõ morte ꝑueniatur. qꝛ nihil certius morte. ꝛ nihil incertius hora mortis. vñ in euãgelio dr. Vigilate ꝛ orate. qꝛ neſcitis diẽ neqꝫ horã Item ex alio. qꝛ neſcitis qua hora dñs veſter venturꝰ ſit. Exemplũ legiꝛ de quodã ſancto. ꝙ illi reuelatũ fuit ꝙ aĩa alicuius eẽt dãnata. ille dixit ad aĩam. Ach quare neglexiſti tp̃s miſericordie. ita rñdit. Ach nullus fuit qui ꝓpoſuit corrigere vitã ſicut iã hoies faciunt fideles. Scdo ꝯfeſſio dꝫ eſſe feſtina ideo. qꝛ ex dilatatõne peccati ꝛ culpe creſcit dilatatio pene. Exemplum. hõ exercens vnũ actuꝫ ſupbie ſtatim aſſumit

iram ⁊ inuidiā ⁊ cẽis. Tercio ꝯfeſſio debet eē feſtina. ideo vt hō nō nimiū
tardet ⁊ in pctō ꝑſeueret. tunc tarde vel forte nunq̄ ad miſericordiā dei cō
uerteretur. qꝛ ꝯſueta derelinquere eſt difficile. Quarto debet eſſe feſtina.
ideo. qꝛ tp̄e ſanitatis ⁊ facultatis homo tenet̃ ꝯfitere. vñ ſcūs Auguſtin⁹.
Illic em̄ reperitur intētio mētis vbi ſtat vis doloris. mō in extremis pnīa ē
difficilis vt ſupra viſum eſt. qꝛ tunc nō ſolum vnū mēbrū patit̃. ſꝫ oīa mē-
bra ſilr̄. ⁊ ergo hō ꝑuentus tali dolore nō multum recordat̃ de pnīa. vñ dr̄
btūs Aug⁹. Penitētia ſera raro eſt vera. ⁊ ſi eſt vera nō eſt ſera. Quinto
dꝫ eſſe feſtina. i. in tp̄e iuuētutis. Vñ quintuplex eſt etas hoīs. ſcꝫ pueri-
cia adoleſcentia. iuuentus. virilitas. ⁊ ſenectus. mō ad ꝓpoſitū hō dꝫ peni-
tere in quattuor etatib⁹ ꝑmis. ſed q̄ penitet in q̄nta etate eſt ſil̃is illi qui hꝫ
quattuor bonas naues ⁊ vnā malā. ⁊ hꝫ bona mercimonia ⁊ mittit illa
deferre ꝑ mare. mō ſi ille accipit malam nauim ⁊ imponit mercimonia ſua
et mittit ſtare illas q̄ttuor naues bonas ocioſas ille oīno dr̄ fatuus. quia
tūc mercimonia cū mala naui ſubmergunt̃. Sic ſilr̄ ⁊ ille dr̄ fatuus q̄ ꝑ-
trāſit illas q̄ttuor etates ſine pnīa. ⁊ ꝑmo in q̄nta etate incipit penitere

¶ Itē notandū. ꝙ tercio ad ꝯfeſſionē requirit̃ ꝙ ſit amara ſic ꝙ hō ꝑteri-
ta deplāgat cū cordis amaritudine. ⁊ vlterius cū ꝓpoſito nunq̄ intendit
ea ꝯmittere. qꝛ ſi hꝫ ꝓpoſitū reſumēdi pctm̄ tūc nō eſt verus penitēs. ſꝫ dr̄
deriſor pnīe. ⁊ ergo ꝯfeſſio dꝫ eē amara. ſic ꝙ nō reiteret̃ ip̄m pctm̄ ꝯfeſſuꝫ
Quarto req̄ritur ad ꝯfeſſionē ꝙ dꝫ eſſe frequens. qꝛ quotiens labit̃ ꝑ pec-
cata totiens reſurgere dꝫ ꝑ penitentiā. ⁊ ꝑncipaliter de pctō mortali. Itē
q̄nto req̄rit̃ ad ꝯfeſſionē ꝙ dꝫ eſſe accuſans. qꝛ in ꝯfeſſione hō dꝫ ſe accuſa-
re ⁊ nō excuſare. ſicut faciunt aliq̄ q̄ in ꝯfeſſione culpant alios hoīes. ⁊ di-
cunt ſe hoc pctm̄ feciſſe ꝑ ſuggeſtionē dyabolicā ⁊ ꝑ inductōem alterius.
et hec nō ē vera ꝯfeſſio. qꝛ q̄ dꝫ ſe accuſare ſe excuſat. vñ ſapiēs Iuſt⁹ ꝑmo
eſt accuſator ſui ꝑius. ⁊ ergo ſacerdos volens celebrare miſſam ꝑmo fa-
cit ꝯfeſſionē generalē in ſignū illius ꝙ ꝑmo ſeip̄m accuſat.

¶ Itē ſexto ad ꝯfeſſionē req̄ritur ꝙ dꝫ eſſe nuda. i. manifeſta. vt hō totalr̄
cor ſuum effundat ſicut aquā. vñ ps̄. Effunde cor tuū ſicut aquā. Et dr̄
notāter (ſicut aquā) ⁊ nō ſicut lac vel vinū vel oleū. Rō eſt. qꝛ lac vinuꝫ ⁊
oleū relinquūt poſt ſe colorē odorē ⁊ ſaporē. ſꝫ hoc nō facit aqua. Sic etiā
ꝯfitens debet effundere cor ſuū ſicut aquā ⁊ nō ſicut lac qd̄ relinquit poſt
ſe colorē. nec ſicut oleū qd̄ relinquit poſt ſe odorem. nec ſicut vinū qd̄ relin-
quit poſt ſe ſaporem. ¶ Vñ ſciendū. color tunc manet in ꝯfeſſione. quādo
peccator dr̄ pctā ⁊ occaſiōes pctī omittit. i. cauſas q̄re talia pctā ꝑpetrata
ſunt vel qua intentōe. Odor aūt tūc manet in ꝯfeſſione quādo q̄s ꝯfitet̃
pctā ſua ⁊ omittit ſcandala acta circa talia pctā. qꝛ peccans multipliciter
cōmittit ſcandala Primo ad ſui ꝑſonā. quia tūc pronior redditur ad pec-
candū. Scd̄o ꝯmittit ſcandalū quo ad ꝑſonam cum eo ꝯmittentē pecca-
tum. Tercio cōmittit ſcandalū quo ad homines qui vident vel audiunt.
quia tunc tales etiam mouentur ad peccandū. modo quādo aliq̄s omit-
tit illa ſcandala ⁊ ſola peccata cōfitetur tunc ibi manet odor in ꝯfeſſione.
Sapor etiam manet in ꝯfeſſione. vnde tunc ſapor dr̄ manere in ꝯfeſſione
quando quis confitetur peccata ⁊ diuturnitatem peccati omittit

¶ Item ſeptimo req̄ritur ꝙ confeſſio debet eſſe directa. Unde ſciendum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ꝙ duplex ē ↄfeſſio. q̄dā ē directa ⁊ vera. ⁊ q̄dā indirecta ⁊ nō vera. Dire‑
cta ↄfeſſio eſt. qn̄ q̇s ↄfitet̃ ꝑ ſeipm̄. Indirecta aūt ē. qn̄ q̇s ↄfitet̃ ꝑ aliū.
¶ Octauo ⁊ vltimo req̄rit̃. ꝙ ↄfeſſio ſit ſecreta. Sꝫ circa illud dubitatur
nā diceret q̇s. tn̄ etiā dictū ē ꝙ dꝫ ēē manifeſta. quō ergo ſil' pn̄t ſtare duo
oppoſita. ſcꝫ ſecretū ⁊ manifeſtū. Rn̄detur ꝙ ſic dꝫ intelligi. ↄfeſſio debet
eſſe manifeſta quo ad eradicatōem intentōis. ⁊ nō debet eſſe ſophiſtica. qꝛ
nudis ⁊ eradicatis verbis confitens debet ſua peccata exprimere. ⁊ con‑
feſſio debet eſſe ſecreta ⁊ non clamaroſa quo ad prolatōnem verborum. qꝛ
nullus debet clamare quando vult confiteri.

s^c ſequētes .i. iterū .i. pctā ↄfiteri
Hi caſus tibi dant tua rurſus probra fateri
inexptus .i. ↄfeſſor ꝓprij ſacerdotꝭ
Si tuus indoctus eſt preſbyter. eius adibis
.i. licētia s^c ſacerdotē exptior ꝓprio ſacerdote
Conſenſu reliquum. qui ſit ſapientior illo
s^c ꝓpri⁹ ſacerdos ſcꝫ epm̄ vel aliū p̄latum
Si non conſentit maiorem quere ſuper ſe
s^c ꝑ pctis ↄfeſſis refutat iterū ↄfiteatur
Quicꝫ ſatiſfacere ſpernit rurſum fateatur
pctm̄ ſcꝫ qđ nō ſpectat ad ſimplicē ſacerdotē
Si ſcelus enorme fuerit. tunc altior illud
pniam iponat .i. ꝑ hmōi grādi pctō
Audiat. et penam dictet pro crimine dignam
.i. cū volūtate pctm̄ reiterādi
Incꝫ voluntate peccandi qui remanebit
s^c p̄us rurſus
Confeſſus quod erat iterato confiteatur
.i. enorme vicium .i. magnā pniam exigit
Prauum peccatum grauem penamcꝫ requirit
.i. in agone s^c hoīb⁹ iponere pniam
Mortis in articulo poſitis infigere penam
s^c tu ↄfeſſor pctis demōſtres s^c ill' faciendū
Noli pro vicijs. tamen oſtendas quid agendum
.i. ſani efficiant̃ egris ſi moriant̃ eorum
Sit. ſi conualeant his ſubueniant et amici
deuota hūiles elemoſyna corpm̄ caſtigatio
Miſſa. preces. dona. ieiunia quattuor iſta
redimūt .i. purgatoriū
Abſoluunt animas quas purgans detinet ignis

¶ Hic mgr̃ ponit q̄ſdā caſus in q̇b⁹ hō pctā p̄us ↄfeſſa tenet̃ ſcđario ↄfi‑
teri dicēs. ꝙ p̄mo oportet hoīem iterato ↄfiteri qn̄ ꝓprius p̄ſbyter ē ignꝰ

rus ⁊ idoct⁹. tūc dꝫ trāſire ad aliū mag̃ ſcientē. ſic ꝙ h̄ fiat cū licētia ꝓprij plebani. ⁊ ſi ipē nō dederit tibi licentiā tūc potes cape licentiā a ſupiori. ſilr̄ q̄ ſpernit pniam iniunctā ſibi ꝑ pctīs ſuis. talis dꝫ illa pctā rurſus ꝯſiteri et etiam ille q̄ fuit in volūtate ſua pctā velle iterare. ille illa peccata iterato dꝫ ꝯfiteri. Subdit ꝙ in articulo mortꝫ alicui⁹ infirmi nullus p̄ſbyter dꝫ illi pniam iniūgere. ſꝫ p̄t illi dicere q̄d agere debeat ſi ꝯualuerit ⁊ poterit illi dicere ꝙ ſi veniat de illo morbo ꝙ veniat ad ipm̄. Subdit ꝙ illa quattuor. miſſa. p̄ces. elemoſyna. ⁊ ieiunia abſoluūt aīas de purgatorio.

☞ Primo notandū. ꝙ in q̄nqꝫ caſib⁹ aliq̄s p̄t iterare ꝯfeſſionē. Primo, ſi ꝓprius ſacerdos eſt ignarus. Scdo ſi ꝓprius ſacerdos nō habuerit autoritatē. Tercio ſi iterū ꝓponit peccare. Quarto ſi diuidat ꝯfeſſionē. Quinto ſi penitentiā ſibi iniunctam non ſeruauit

Triplex pctm

☞ Scdo notandū. ꝙ triplex ē pctm̄. ſ. in deū. in ꝓximum. ⁊ in ſemetipm̄ iſta tria pctā h̄n̄t tria opa ſatiſfactōis. ſicut ſunt orōnes. elemoſyne. ⁊ ieiu-
1. nia. qꝛ q̄ peccat in deū p̄t ſatiſfacere ꝑ orōes. qꝛ ꝑ orōes aliq̄s recōciliatur
2. deo. Sꝫ q̄ peccat in ꝓximū p̄t ſatiſfacere ꝑ elemoſynas dādo eas pauperi-
3. bus ⁊ ꝓximo ſuo. Sꝫ q̄ peccat in ſemetipm̄ p̄t ſatiſfacere ꝑ ieiunia ⁊ maceratōem corpis. Sic eodē mō in pnia tria occurrūt. pmo culpa delet̃. ſcdo gr̄a diuina infunditur. tercio pctā remittunt̃. ⁊ ſic iſtis trib⁹ correſpondēt tria opa ſatiſfactōis. ſcꝫ elemoſyna. orō. ⁊ ieiuniū. nā deletōni culpe correſpondet orō. qꝛ orō fit ad delendā culpā. ſꝫ infuſioni grē corrn̄det elemoſyna. ſꝫ remiſſioni peccati corrn̄det ieiuniū ⁊ corpis maceratio.

Satiſfactio triplex.

☞ Tercio notandū. lr̄a dt̃. ꝙ illa q̄ttuor. miſſa. p̄ces ⁊c. valēt ad ſatiſfactionē. Pro q̄ notandū ꝙ ſatiſfactio ē triplex. q̄dā ē ꝓpria ⁊ volūtaria. q̄-
1. dā volūtaria tm̄. ⁊ q̄dā ꝓpria ⁊ nō volūtaria. Satiſfactio ꝓpria ⁊ voluntaria ſil' ē iſta quā facimus in p̄n̄ti vita ꝑ pctīs noſtris. nā dr̄ ꝓpria. qꝛ ꝑ no-
2. biſmetipis fit. ⁊ dr̄ volūtaria. qꝛ hō volūtarie facit eā. Scda ē volūtaria ⁊ nō ꝓpria. ⁊ ē iſta quā nos facimus ꝑ redēptōe aīaꝝ in purgatorio exītiū qꝛ aīe exn̄tes in purgatorio iuuant̃ ſuffragijs amicoꝝ ⁊ chriſtifideliū. ⁊ ſic eſt volūtaria ⁊ nō ꝓpria. qꝛ hō volūtarie facit. ſꝫ nō ꝑ ſemetipo. ⁊ ſic nō ē ꝓ-
3. pria. Tercia eſt ꝓpria ⁊ nō volūtaria. ⁊ eſt illa quā aīe faciūt in purgatorio exn̄tes. ⁊ dr̄ ꝓpria. qꝛ ꝑ pctīs ꝓprijs ſuſtinent. ſꝫ nō eſt volūtaria. quia ſi cū velle eaꝝ eſſet tūc libentius ipam nō vellent habere.

¶ Itē nota. lr̄a dt̃. ꝙ dona ſeu elemoſyne. orōnes ⁊ ieiunia valent ꝑ redemptione aīaꝝ in purgatorio exn̄tiū. Pro q̄ eſt notandū. ꝙ oīa pctā mūdi reducunt̃ ad tria. ſcꝫ ad ſupbiā. auariciā. ⁊ luxuriā. vn̄ Joh. in canonica ſic inquit. Omne em̄ pctm̄ aut ē ꝯcupiſcētia carnis. aut ꝯcupiſcētia oculoꝝ. aut ſupbia vite. Concupiſcētia carnis ē luxuria. ⁊ ad illā reducit̃ gula. Sꝫ ꝯcupiſcētia oculoꝝ eſt auaricia ad quā reducit̃ accidia. Terciū pctm̄ eſt ſupbia vite. ad quam reducunt̃ ira ⁊ inuidia. ſed de iſtis tribus modis poſſu-
1. 2. mus ſatiſfacere ꝑ tria opa ſatiſfactōis. ſ. ꝑ ieiuniū. orōnes. ⁊ elemoſynā. qꝛ ꝑ orōnem ſatiſfacimus pctō ſupbie. ſꝫ ꝑ elemoſynā ſatiſfacim⁹ pctō aua-
3. ricie. ſcꝫ dando ipis paupibus. ſꝫ ꝑ ieiuniū ſatiſfacimus pctō luxurie ⁊ ex ꝯſequēti gule. Mō ad ꝓpoſitū ſi aīe ſunt iuolute his trib⁹ pctīs tūc bonū eſt vt ſubueniamus eis his tribus. ſcꝫ oratōne. elemoſyna. ⁊ ieiunio vt citius liberent̃ a purgatorio. qꝛ inquantū plus ipēdimus eis ſuffragia tāto